

שאלון בחינה בדיני מסים ג'

מועד חורף 2021

לנבחן:

משך הבחינה 3.5 שעות

קרא בעיון את כל גיליון השאלות לפני שתיגש לפתרון.
יש לצרף את כל החישובים והפירוטים ששימשו בסיס לפתרון כל
שאלה ושאלה.

הערה: נא לפתור את השאלות במחברות המתאימות בלבד !!!

מבנה הבחינה

שאלה 1 -	מיסוי יחיד – 30% -	<u>פתרון במחברת 1</u>
שאלה 2 -	הצהרת הון - 20% -	<u>פתרון במחברת 2</u>
שאלה 3 -	ניכויים וגבייה - 20% -	<u>פתרון במחברת 3</u>
שאלה 4 -	ניהול ספרים – 15% -	<u>פתרון במחברת 4</u>
שאלה 5 -	אתיקה ופלילים - 15% -	<u>פתרון במחברת 5</u>

בהצלחה

שאלה מספר 1 – מיסוי יחיד - 30 נקודות

חלק א – 20 נקודות

אלי, יליד 1950, ודליה, ילידת 1946 נשואים באושר ועושר החל משנת 1970. אלי הינו עורך דין ודליה עובדת כמתכנתת. אלי מחזיק במלוא הון המניות של חברת מחוץ לקופסה בע"מ אשר עוסקת רק בהענקת ייעוץ משפטי לחברת תבונה, אשר מוחזקת על ידי חברו הטוב מנשה. להלן פירוט הכנסותיהם של בני הזוג בשנת המס 2019 :

ביאור	דליה	אלי ("בן הזוג הרשום")	פרטים
(1)	240,000		הכנסה ממשכורת
(2)		545,000	הכנסה מעסק
(3)	120,000		הכנסה מהשכרה
(4)		11,000	הכנסה מהפרשי הצמדה וריבית
(5),(6)		120,000	הכנסה מדיווידנד
(7)		?	רווח הון

ביאורים:

- דליה עובדת כמתכנתת באינטל. החברה מפרישה לקרן השתלמות בגין כל הכנסותיה.
- בספרי העסק של אלי, אשר מנוהלים על בסיס מזומן, טרם ניתן ביטוי לפעולות הבאות:
 - הוצאות שכירות בסך של 180,000 ₪ אשר שולמו ביום 1.1.2019 בגין התקופה מיום 1.1.2019 עד ליום 30.6.2020.
 - הוצאות רכב מסוג רנו אשר משמש את אלי גם לעבודתו בעסק בכל שנת המס. הרכב משנת ייצור ושווי השימוש ברכב לפי תקנות מס הכנסה הינו 37,800 ₪. סך הוצאות הרכב בשנת 2019 הסתכמו לסך של 55,000 ₪.
 - ביום 1.12.2019 נמכר מחשב בעסק בתמורה לסך של 10,000 ₪ אשר ישולמו ביום 1.1.2020. במכירת המחשב נוצר הפסד בסך של 5,000 ₪ אך זה לא מנע מאלי לרכוש עוד באותו היום מחשב חדש בתמורה לסך של 15,000 ₪.
- בראשית 2007 דליה ירשה חנות בגדים. דליה הפעילה את החנות עד ליום 31.12.2018 ומיום זה ואילך החנות מושכרת בתמורה לסך של 10,000 ₪ לחודש. הניחו כי לא היו הוצאות.
- להלן הרכב הכנסות הריבית והפרשי הצמדה:
 - הכנסה מהפרשי הצמדה בסך של 10,000 ₪ שמקורם בפיקדון בנקאי צמוד למדד.
 - הכנסה מריבית בסך 6,000 ₪ אשר שולמה על הלואה צמודה למדד המחירים לצרכן.
 - הוצאות בסך של 5,000 ₪ ליועץ המס שערך את תחשיב ההכנסות מהצמדה וריבית.
- דיווידנד בסך של 70,000 ₪ מחברת מחוץ לקופסה. בשנת 2019 חילקה חברת מחוץ לקופסה דיווידנד בגובה מחצית מרווחי החברה לשנה זו.
- דיווידנד בסך של 50,000 ₪ מחברת מאדים שאלי מחזיק 5% מהון מניותיה.
- ביום 1.7.2009 אלי נטל הלואה בסך של 200,000 ₪. כספי ההלוואה הושקעו ברכישת 3% ממניותיה של חברת צדק בע"מ, חברה ציבורית הנסחרת בבורסה. ביום 1.7.2019 נמכרו המניות בתמורה לסך של 350,000 ₪. הוצאות הריבית בגין ההלוואה הסתכמו לסך של 30,000 ₪.

נדרש:

חשבו את ההכנסה החייבת של כל אחד מבני הזוג וקבעו את שיעור המס שיחול בגין כל אחד מסוגי ההכנסות. אין צורך לחשב את המס. (20 נקודות)

חלק ב – 10 נקודות

מרים, ילידת 1980, ודוד, יליד 1971, נשואים החל משנת 2000. לבני הזוג שלושה ילדים: נדב ואביהוא שנולדו בשנת 2003 ותמר שנולדה בשנת 2017. בני הזוג מתגוררים בקרית שמונה. להלן פירוט הכנסותיה של מרים בשנת 2019:

א. רווח הון ממכירת מלוא הון המניות של חברת מזל טוב בע"מ בסך של 1,700,000 ₪.

ב. משיכה מקופת גמל, אשר נפתחה בשנת 2007, בסך של 200,000 ₪.

נתונים נוספים:

1. חברת מזל טוב הינה חברה פרטית. מרים רכשה את המניות ביום 1.7.2000 ומכרה אותן ביום 1.7.2019.
2. אביה של מרים מוגדר כנכה 100% בעקבות תאונה שאירעה ביום 1.1.2017. אביה של מרים מוחזק במוסד, ובשנת 2019 שילמה מרים בגין החזקתו של אביה במוסד סך של 260,000 ₪.

נדרש:

חשבו את ההכנסה החייבת של מרים ואת המס לתשלום בשנת 2019.

שאלה מספר 2 – הצהרת הון - 20 נקודות

גב' ארזי מנהלת ובעלת 100% ממניות חברת "ארזי בע"מ", העוסקת בייצור ובשיווק ציוד משרדי. בעלה, מר ארזי הוא בעל עסק לייצור ולשיווק ביגוד. לבני הזוג 3 ילדים בני 3, 5 ו-17. ביקורת שומה לשנים 2016-2020 נערכה על ידי פקיד השומה בפברואר 2021 ובמסגרתה נערכה השוואת הון.

להלן נתוני הצהרת ההון שהגישו בני הזוג ליום 31.12.2016 וטיוטת הצהרת הון ליום 31.12.2020:

31.12.2020	31.12.2016	ביאור	
?	1,000,000	1	השקעה בחברת "שלד בע"מ"
600,000	280,000	2	השקעה בחברת "ארזי"
?	84,000	3	מכונה בעסק (בניכוי פחת)
?	210,000	4	מלאי בעסק (עלות)
2,280,000	2,280,000		דירת מגורים
1	1	5,6	קרקע
230,000	180,000	7	רכב פרטי
1,500,000	800,000		רכוש פרטי
929,000	550,000	8	קופות גמל
?	250,000	9	תוכניות חיסכון
	5,634,001		סה"כ

נתונים נוספים:

1. השקעה בחברת "שלד": בעת הקמת החברה ביום 1.1.2012 השקיעו בני הזוג במניות החברה סך של 1,000,000 ₪ וקיבלו את כל מניות החברה בהנפקה. החברה הפכה לחברה משפחתית ביום 1.1.2013. עודפי החברה הצבורים לתאריך 31.12.2012 היו בסך 2,000,000 ₪ ועודפי החברה הצבורים ליום 31.12.2019 היו 8,000,000 ₪ (החברה לא חילקה דיווידנדים מעולם). בתאריך 1.1.2020 נמכרו מניות החברה בתמורה לסך 15,000,000 ₪.

2. השקעה בחברת "ארזי"

<u>2016</u>	<u>2020</u>	
240,000	300,000	הון מניות + פרמיה
0	500,000	עודפים
<u>40,000</u>	<u>(200,000)</u>	הלוואה
280,000	600,000	

יתרת ההלוואה כוללת ריבית 3(ט) לפקודה בגובה 22,000 שנוקפה בגין התקופה בין שתי הצהרות ההון. ביום 1.10.2020 חולקו מניות הטבה בסך 20,000 ₪.

3. מכונה בעסק נמכרה ביום 31.12.2017 בסכום של 130,000 ₪. המכונה נרכשה ביום 1.1.2014 ובו ביום נרכשה במקומה מכונה בעלות של 160,000 ₪. הפחת (קו ישר) של שתי המכונות הוא 10% לשנה.

4. בביקורת סעיף מלאי 2020 בעסק, שנספר בסכום של 400,000 ₪ במחירי עלות, התברר שמלאי הסגירה כולל מוצרים במחיר מכירה של 35,000 ₪ שניזוקו בשריפה ביום 31.12.2020 ואינו כולל מלאי שנרכש במחיר מכירה 20,000 ₪.

5. לבני הזוג קרקע בירושה. ביום 30.6.2016 התקשרו בני הזוג בהסכם עם קבלן ושילמו לו סכום של 3 מיליון ₪ לבניית 2 קוטגים מחוברים. הקבלן אף בנה לעצמו יחידת דיור בשווי 1.5 מיליון ₪, שעלות בנייתה 500,000 ₪. בני הזוג שילמו סך של 50,000 ₪ לעו"ד כשכר טרחה ומס רכישה בסך 250,000 ₪.
6. הבנייה הסתיימה ביום 1.1.2018. קוטג' אחד נשאר לשימוש בני הזוג והקוטג' השני נמסר ל-3 ילדיהם, לא נרשם על שמם בטאבו והושכר מיום 1.1.2019 בסכום של 6,000 ₪ לחודש.
7. ביום 31.12.2017 עברה המכונת המשפחתית תאונה. עלות התיקון הסתכמה בסך של 52,000 ₪ בעוד שחברת הביטוח שילמה 44,000 ₪. לאחר חודשיים החליפו בני הזוג את הרכב, שמחיר המחירון שלו 89,000 ₪ בעסקת טרייד אין (בה קיבלו 50% ממחיר המחירון) ברכב חדש במחיר 230,000 ₪.
8. הפקדות חודשיות לקופות גמל 3,500 ₪ בתקופה בין שתי הצהרות ההון.
9. תוכניות חיסכון: הפקדות במהלך השנים 100,000 ₪. פדיון 200,000 ₪ (כולל רווחים לאחר מס בסך 30,000 ₪). שווי תוכניות החיסכון ליום 31.12.2020 כולל רווחים בסך 18,000 ₪.
10. בני הזוג עמדו בתשלומים הבאים: נסיעות משפחתיות לחו"ל במהלך השנים בין הצהרות ההון בסכום של 300,000 ₪, תרומות (לא דרך ארגון המוכר לצורכי מס) בסכום של 48,000 ₪, ביטוחים פרטיים 24,000 ₪.
11. בתקופה בין שתי הצהרות ההון שולם מס הכנסה לפי שומה עצמית בסך 1,050,000 ₪. בנוסף, מס שנוכה במקור ממשכורת 204,000 ₪. קנסות חנייה, משטרה ומע"מ 105,000 ₪. תשלומי ביטוח לאומי לפי שומה מיום 1.12.2020 310,000 ₪ ששולמו בשני תשלומים חודשיים. לשומה לשנת 2020 נותר חוב למס הכנסה בסך 50,000 ₪.
12. משכורת מר ארזי מחברת "שלד" במהלך השנים בין הצהרות ההון: 940,000 ₪.
13. הכנסות מוצהרות לאחר מס:

	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	
משכורת גב' ארזי	240,000	290,000	280,000	300,000	
עסק	200,000	220,000	280,000	247,000	
במהלך ביקורת שומה התברר שחברת ארזי מימנה לגב' ארזי הוצאות לימודי תואר שני בסך כולל של 96,000 ₪.					
14. במהלך ביקורת שומה בפקיד השומה התברר שבעסק של מר ארזי נכללו הוצאות על סמך חשבוניות פיקטיביות בסך של 250,000 ₪. פקיד השומה לא התיר את הוצאתן. תוספת המס בגין ההוצאה עמד על סך 125,000. אין להתייחס להיבט הפלילי.					
15. נתונים נוספים: שיעור מס שולי 47%. רווח גולמי 40% ממחיר המכירה של המלאי. תקרת הפטור שכר דירה למגורים לשנת מס 2019 - 5,090, לשנת מס 2020 - 5,100. יש להתעלם ממס היסף.					

נדרש:

1. ערכו השוואת הון לתקופה שבין 31.12.2016 - 31.12.2020 וחשבו את הסכום הנוטר למחייה. יש לדון בתוצאות ובהסברים ולהסתמך בין היתר על פסיקה מתאימה (18 נקודות).
2. האם יש בסיס לטענת מר ארזי בדיוני השומה, שמכיוון שספרי החשבונות שלו לא נפסלו, הרי שחובת ההוכחה והצגת ההסברים אינה מוטלת עליו. התייחס לטענה זו לאור הפסיקה (2 נקודות).

שאלה מספר 3 – ניכויים וגבייה - 20 נקודות

קבעו האם חלה חובת ניכוי מס במקור מהתשלומים המופיעים בשאלות. אם כן, כיצד יחושב סכום הניכוי במקור? נמקו תשובתכם תוך הפנייה להוראות החוק הרלוונטיות.

1. אשר - חקלאי אזור הערבה, חיפש עובדים לקטיף בפרדס. בשנת 2016 שכר אשר את שירותיו של פימה שהביא עמו צוות שמנה 2 עובדים ישראלים ושני עובדים זרים. בנוסף, פימה הוביל עבור שמשון תוצרת חקלאית לבן. הנח כי פימה לא הגיש את כל הדוחות שחויב בהגשתם ואילו בידי בן יש אישור בכתב מפקיד השומה כי ניהל פנקסים קבילים והגיש את כל הדוחות שחויב בהגשתם. אין בידי בן אישור על שיעור ניכוי מס במקור. אשר שילם תשלומים כמפורט: שילם לפימה בעד העבודה החקלאית שבוצעה על ידי צוותו סך כולל של 500,000 ש"ח ובעד הובלת התוצרת החקלאית סך של 70,000 ש"ח. אשר שילם לבן בעד רכישת זיתים סך של 90,000 ₪. (6 נקודות)

2. רועי מנכ"ל בחברת "רעיונות חדשניים בע"מ" פרש מעבודתו. במסגרת הפרישה, החברה שילמה לו תשלום מיוחד נוסף, מעבר לתשלומי מענקי פרישה ופיצויי פיטורין ע"פ דין תמורת התחייבותו להעברת פטנט טכנולוגי. בתמורה להעברת הפטנט יקבל רועי סך של 3,000,000 ₪.

נדרש:

- א. כיצד על רועי לנהוג לאחר קבלת התשלום?
 - ב. אילו סמכויות קיימות לפקיד השומה בנוגע למיסוי התמורה?
- (2 נקודות)

3. חברת "אמיר ובניו" מכרה בשנת 2019 רכב פרטי לולרי, מנהלת החשבונות של החברה. עד לאותו מועד, הרכב היה "רכב צמוד" לולרי המחיר נקבע על 56,000 ₪ (שווי השוק של הרכב באותו מועד הינו 86,000 ₪). העלות המופחתת של הרכב כפי שמופיעה בספרי החברה במועד המכירה הינה 46,000 ₪. (הניחו כי נזקף שווי רכב לפי חוק) מהם סכומי הניכוי במקור ומהם סכומי המקדמה שעל ולרי ו/או החברה לשלם, אם בכלל? (6 נקודות)

4. שון המתגורר ביישוב רשפון, שילם לגלית מעצבת פנים תושבת חוץ, עבור עיצוב פנים של ביתו הפרטי. ביתו של שון משמש לו לצרכי מגוריו בלבד. בסעיף זה הנח כי שון אינו עוסק בתחום האומנות. האם תשתנה תשובתכם אם גלית הינה תושבת ישראל. (6 נקודות)

שאלה מספר 4 – ניהול ספרים – 15 נקודות

1. גברת דניאלה הינה בעלת מספרה, שמחזור 2 מיליון ₪, והיא אינה מעסיקה עובדים. גברת דניאלה מפעילה קופה רושמת אחת במספרה, ומקפידה לרשום בה את כל הכנסותיה. בעקבות הפסקת חשמל צברה את מכירותיה בקופה, ורשמה את התקבולים על גבי מחברת נייר בדיו כחול. בתום הפסקת החשמל, הקלידה את רישומי ההכנסות לקופה הרושמת. האם גברת דניאלה נהגה כדיון? (2 נקודות).
2. גברת אריאלה הינה בעלת חנות בגדים, שמחזור 2 מיליון ₪, והיא אינה מעסיקה עובדים. גברת אריאלה מפעילה קופה רושמת אחת בחנות, ומקפידה לרשום בה את כל הכנסותיה. לצורך הפשטות, וגם כדי שיהיה קל לחשב ללקוחות קבועות וותיקות הנחות שהיא נותנת להן, היא מסכמת את כל הפריטים במכונת חישוב, ואז רושמת את סך כל הקניה בקופה. גברת אריאלה מקפידה למסור ללקוחות את סרט הקופה יחד עם סרט מכונת החישוב המציג את הפירוט. האם גברת אריאלה נהגה כדיון? (2 נקודות).
3. גברת מיכאלה הינה בעלת עסק לייבוא נעליים, שמחזור 2 מיליון ₪ בשנה, והיא אינה מעסיקה עובדים. גברת מיכאלה מוכרת את הנעליים שהיא מייבאת לחנויות יוקרה, ומדי פעם גם ללקוחות מזדמנים שעוברים ליד המחסן שבו היא מאחסנת את הסחורה. שבוע שעבר מכרה לרונית, לקוחה ותיקה, שני זוגות נעליים בסך של 1,500 ₪ ורשמה זאת בקופה הרושמת, שהיא מחזיקה בעסקה. האם נהגה כדיון? (2 נקודות).
4. גברת אהובה היא טכנאית אלקטרוניקה, שמחזור 2 מיליון ₪, והיא אינה מעסיקה עובדים. גברת אהובה נוהגת לקבל את התמורה בגין עבודתה רק ומיד לאחר ביצוע העבודה. לכן היא אינה מנהלת ספר הזמנות ואינה מנהלת ספר לקוחות ולא מחזיקה קופה רושמת בעסקה. האם גברת אהובה נוהגת כדיון? (2 נקודות).
5. גברת כהן הינה בעלת משרד יועצי מס גדול בירושלים. עם זאת, חלק ניכר מזמנה היא עוסקת במתן הרצאות בקורסים שונים בייעוץ מס וחשבות שכר באוניברסיטה ובמכללה. אלו הוראות יחולו על גברת כהן? (2 נקודות).
6. גברת יוסף היא מורה למתמטיקה העובדת כשכירה בתיכון הקרוב לביתה, מזה 20 שנים. בשנים האחרונות, מלמדת גברת יוסף שיעורים פרטיים במתמטיקה בביתה, בזמנה הפנוי. תחילה (שנתיים ראשונות; 2013-2014) לימדה רק ילדים של חברות, ולא גבתה על כך תשלום כלל. בשנתיים שלאחר מכן (2015-2016) לימדה רק מעט, בעיקר ילדים מהשכונה, והכנסתה מהשיעורים הפרטיים הסתכמה במחזור שנתי של 12,000 ₪. שמה של גברת יוסף כמורה מצוינת עבר מפה לאוזן, ובשנתיים העוקבות (2017-2018) לימדה שיעורים רבים, (לעיתים אפילו מספר ילדים בקבוצה), והמחזור השנתי שלה עמד כבר על 120,000 ₪ (רק מהשיעורים הפרטיים, לא כולל המשכורת מהתיכון). לאור הצלחתה וכדי לעמוד בביקוש הרב, בשנתיים האחרונות (2019-2020) היא מלמדת בביתה בעיקר קבוצות של ילדים (5-10 ילדים בקבוצה), ואפילו הקצתה חדר בביתה לטובת העניין ורכשה ריהוט מתאים, והמחזור השנתי שלה כבר עומד על 1,200,000 ₪. למרות זאת, גברת יוסף ממשיכה ללמד בבית הספר התיכון, כיוון שרואה בכך שליחות. אלו הוראות יחולו על גברת יוסף? (5 נקודות).

בתשובתכם לגבי כל אחד מסעיפי השאלה, עליכם לציין את הסעיף/סעיפים בפקודה או בתקנות עליו/עליהם ביססתם את תשובתכם, לרבות סעיפים מתוך הוראות ניהול ספרים ולרבות ציון התוספות והסעיפים הספציפיים בהם.

שאלה מספר 5 – אתיקה ופלילי – 15 נקודות

חלק א' - פלילי – 8 נקודות

גב' קרן היא מטפלת ברפואה אלטרנטיבית. עד לסוף שנת 2019, היתה שכירה במכון "רפואה לכל", המטפלת בשיטות אלטרנטיביות. בתחילת שנת 2020 החליטה שצברה ניסיון רב בתחום ולכן פתחה בביתה עסק לטיפולים אלטרנטיביים, מתוך רצון לצבור מספר מטופלים רב, ורק אחר כך לפתוח עסק מחוץ לבית. עם התחלתה של מגיפת הקורונה, פרסמה הגב' קרן כי היא מסוגלת לרפא חולים מהמחלה, והעסק הפך להצלחה מסחררת. שמה הפך לשם דבר בקרב חולים במחלה. תשלום הלקוחות בוצע במזומן בלבד והפקדת המזומן נעשתה לחשבון הבנק של בתה בת ה-19. בחודש יולי ניגשה הגב' קרן לרשות המסים וביקשה לפתוח תיק עוסק מורשה מאותו היום ואילך, באותו היום ניגשה גם לבית הדפוס הקרוב להדפסת חשבוניות וקבלות. מר דותן, השכן של הגב' קרן, אשר מסוכסך עימה, טען בפניה כי תנועת הלקוחות הרבה, מפריעה את שלוותו בשכונה השקטה והפסטורלית, ואם לא תסגור את העסק, הוא ידווח על עסקה בפני רשויות האכיפה. בחודש אוגוסט, דיווח מר דותן על העסק : לעירייה, לרשות המסים ולביטוח הלאומי. הגב' קרן זומנה לבירור בפקיד שומה חקירות. הזימון לבירור נשלח לכתובת ביתה בדואר רשום. גב' קרן נמנעה מלאסוף את דבר הדואר כיון שהניחה כי המדובר בזימון לחקירה, בעקבות תלונתו של שכנה, מר דותן ובמקביל מחקה את כל רשומות המטופלים מהמחשב. בעקבות זימון שני התייצבה הגב' קרן במשרד החקירות. בחקירתה טענה הגב' קרן כי כל התנהלותה הייתה בהתאם ליעוץ שקיבלה מיועצת המס שלה, הגב' משעלי. בעקבות הודעה זו, זומנה גם הגב' משעלי לעדות בנוגע לעסק של הגב' קרן והכחישה את המיוחס לה.

נדרש:

דונו בכל הסעיפים בהם ניתן להאשים את הגב' קרן והגב' משעלי ונמקו תשובתכם.

חלק ב' - אתיקה – 7 נקודות

יהודה הוא יועץ מס ותיק ומבוגר. לאור מגיפת הקורונה הוא חושש לצאת לעבודה מחוץ לביתו ולכן החליט למכור את המוניטין ואת לקוחותיו לחברת "חסכון לכל". כחלק מהסכם המכירה נקבע כי החברה תוכל לפעול בשמו ובכל מקום בו נדרשת חתימת יועץ מס, ניתן יהיה לחתום בשם שלו. לשם העברת הלקוחות בצורה חלקה ועל מנת למנוע "בריחת" לקוחות יהודה שוחח עם כל הלקוחות והחליט כי על שכר הטרחה בשנה הראשונה שיש לשלם לחברת "חסכון לכל", תינתן הנחה של 20% וכל לקוח אשר יביא לקוח נוסף לחברה, יקבל הנחה של 10% נוספים על שכר הטרחה. בשל העובדה שתיקי הלקוחות הועברו לחברת "חסכון לכל" החליט יהודה שאם אינו עוסק במקצוע, אין עליו לשלם את האגרה השנתית של יועץ המס לשנת 2020.

נדרש:

דונו בכל הסוגיות האתיות העולות מהקטע הנ"ל בהתאם לחקיקה הרלוונטית.